

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową miejscem 4 zł. 25 gr. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Poczcie Kasa Oszczędnościowej Nr. 5192.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, ul. P. Marji 28. Tel. 245. Skrz. poczt. 6.
Redaktor lub jego zastępca przyjmują oddzielnie
z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—3 po poł.
Rokopiśw: nadesłanych redakcja nie zwraća.

CENY OGŁOSZEN: Za wiersz milimetrówy przed tekstem 50 gr. W tekście i nadrukane 40 gr., za tekstem 30 gr. Drobnie ogłoszenia dalszy wyraz po 15 gr. Najtańsze ogł. drobne zł. 1.20. Ogłoszenia zamknięta i matrymonjalne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. drożej. Ogłoszenia skłonne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 50 proc. drożej.

Z konferencji rozbrojeniowej. Tardieu przemawia imieniem Francji.

Narady rozbrojeniowe w Genewie

Solidarne stanowisko Francji i Anglii.

Genewa. — Komisja ogólna przystąpiła wczoraj do dyskusji nad dwoma wnioskami: angielskim Simona i sowieckim Litwinowa.

Wniosek Simona domaga się, ażeby komisja prowadziła swe prace w ramach konwencji z 1930 r., pozostawiając pełną swobodę wszystkim delegacjom w rozwiązaniu ich dodatkowych propozycji i przedstawianiu we właściwym czasie poprawek do konwencji.

Wniosek Litwinowa domagał się, ażeby komisja uchwaliła przyjąć za podstawę swych prac zasadę rozbrojenia ogólnego i zupełnego.

Pierwszy zabrał głos Litwinow, który w pierwszej części swego przemówienia twierdził, że od czasu odrzucenia przed 5 laty propozycji sowieckiej w sprawie rozbrojenia integralnego wiele się w świecie zmieniło. Na Dalekim Wschodzie toczy się wojna, a ekonomiści kapitalistyczni zachwalają wojnę jako przedsięwzięcie, odpowiadające potrzebom gospodarczym chwili. Dalej Litwinow oskarża państwa kapitalistyczne o wysłanie broni na Daleki Wschód i twierdzi, że tylko zupełne rozbrojenie dać może światu bezpieczeństwo i uniemożliwić wojnę.

tyczną stanowiło t. zw. biuro konferencji, w którego skład wchodziło tylko 16-tu członków, a w którym państwa średnie i małe mają tylko 7-miu przedstawicieli.

Po dłuższej ożywionej, a chwilami nawet bardzo ostrej debacie, stanowisko francuskie poparte mocno przez Anglię zwyciężyło i komisja ogólna postanowiła wbrew opozycji niemieckiej, popartej przez Holandję, stworzyć obok komisji morskiej, lądowej, powietrznej i budżetowej, również komisję polityczną. Decyzja ta jest poważnym sukcesem stanowiska francuskiego a porażką Niemiec. Komisja polityczna stać będzie bowiem ośrodkiem dla debat nad rozbrojeniem moralnym, nad bezpieczeństwem, a być może nawet nad wrażliwym pytaniem czy Niemcy wykonały swoje zobowiązania wojskowe nałożone na Rzeszę Niemiecką przez traktat wersalski. Dlatego też wyniki wczorajszych prac komisji ogólnej należy uznać za pozytywne. Zawzięćcaż je zaś należy przedewszystkiem solidarnemu stanowisku Anglii i Francji.

Wystąpienie Litwinowa poparł — jak zwykle — delegat turecki, Tefik Rudzibej, natomiast delegat niemiecki Nadolny, mimo przychylnego stanowiska wobec propozycji sowieckiej wypowiedział się raz jeszcze za wnioskiem angielskim Simona.

Przemawiali ponadto Politis (Grecja) i Madajaga (Hiszpanja). Obaj popierający wniosek Simona.

Genewa. — Wobec tego, że na posiedzeniu popołudniowym po dłuższej debacie odrzucono niemal jednomyślnie sowiecką propozycję, żądającą aby konferencja rozbrojeniowa wzięła za podstawę tych spraw zasadę zupełnego zniszczenia zbrojeń, przewodniczący zarządził głosowanie nad propozycją angielską Simona.

Propozycja ta, żądająca aby podstawa dyskusji była konwencja rozbrojeniowa z roku 1930 została jednomyślnie przyjęta, poczem przystąpiono do obrad nad konstytuowaniem się komisji. Walka rozgorzała przedewszystkiem o t. zw. komisję polityczną, w której kompetencji leżałoby dyskutowanie wszystkich problemów politycznych, a więc również kwestji związanych ze wzmocnieniem gwarancji bezpieczeństwa, tak jak tylko sobie życzą Polska i Francja. Oczywiście przeciw utworzeniu komisji politycznej przemawiał delegat Rzeszy niemieckiej p. Nadolny, popierany przez delegata Holandji. Natomiast przedstawiciel St. Zjednoczonych p. Gibson wystąpił z niefortunnym wnioskiem, aby komisję poli-

Akademia ku czci Waszyngtona.

Dnia 22 lutego odbyła się w sali Rady Miejskiej w Warszawie uroczysta akademja ku czci Waszyngtona, z okazji 200-nej rocznicy jego urodzin. Zdjęcie nasze przedstawia stół prezydencki, za którym siedzą: prezydent miasta inż. Słomiński (1), marszałek Senatu Raczkiewicz (2), prezes Polsko-Amerykańskiej Izby Handlowej p. Kotowski (3), prof. Szymon Askenazy (4).

Washington był rolnikiem, właścicielem dośc znacznych dóbr w Virginji, a działalność wojskową zaczął dość po amerykańsku, — od stopnia pułkownika.

Wysunął się na widowinę historii w czasie wojny siedmioletniej, toczącej się pomiędzy Anglią i Francją

Jako wódz przyszedł republik Stanów Zjednoczonych występuje Washington dopiero w roku 1775 (ma wtedy 43 lata), mając do rozporządzenia raczej beznadziejne bandy, niż zorganizowaną armję.

Do rozprawy odrębnej o niepodległość St. Zjednoczonych występuje amerykański wódz dopiero w roku 1781, zreorganizowawszy uprzednio siwe wojsko, dzięki pomocy takich europejskich wodzów, jak Pulaski, Le Fayette i du Cour dray. W tymże roku odnosi ważne zwycięstwo nad armją angielską, zdobywając Yorktown.

Armja amerykańska ołiaruje mu wtedy koronę, społeczeństwo amerykańskie wzywa go na dyktatora, Washington jednak nie przyjmuje tych godności, chcąc urządzić i natłnąć życie Kongres, oraz republiki amerykańską.

Ustawa o zgromadzeniach

wywołała na posiedzeniu Sejmu ożywioną dyskusję.

Rozprawy Sejmu nad ustawą o zgromadzeniach rozpoczęły się przemówieniem posła Winiarskiego (KN), który w sposób rzeczowy, z właściwą sobie werwą i temperamentem, przedstawił ujemne strony projektu.

P. Kuzyk w imieniu Kl. Ukraińskiego oświadcza, że klub będzie brał udział w dalszych obradach sejmu wobec wagi rozważanych zagadnień. Projekt zostawia pełną swobodę władzy administracyjnej, wskutek czego możność swobodnego zgromadzenia się staje się iluzją.

P. Rzóška (BB) zapewnia, że obecny projekt nie chce uniemożliwić odbywania zebrań za zaproszeniami, które były nadużywane dla obejścia przepisów o zgromadzeniach publicznych. Co do zarządzenia starosty w Gnieźnie, to jest to przecie urzędnik z przed maja 1926 i dziwiby każdego, co mógł takiego zarządzić, co wykraczałoby przeciw ustawie.

P. Sommerstein: Projekt nie załatwia kwestji, jakie zebrań nie podpadają pod przepisy tej ustawy, ani też nie załatwia w odwołań do postanowień władz administracyjnych.

Przemówienie pos. Wierczaka.

P. Wierczak (Kl. Nar.): P. Rzóška chciał obalić nasze stanowisko końcowe na komisji kiedyśmy oświadczyli, że ustawa nie odpowiada celowi i oświadczyli, że chodziło o zupełnie drobne sprawy. Muszę zdradzić tajemnicę, że na komisji kl. BB. właśnie co do tych poprawek, które P. Rzóška tak lekceważy, przynaważam rację. Wykazaliśmy na przykładach, do jakich fałszywych interpretacji doprowadza żądanie starosty mławskiego w zgłaszaniu o czem postowie będą mówił. Ks. Łosińskiemu na zebraniu w Kartuzach nie pozwolono mówić o egzekucjach podatkowych, ani o rządzie, bo inaczej zgromadzenie będzie rozwiązane.

Gdyby nie zbyt bystry młodszy urzędnik minister. spr. wewn. który sprzeciwił się, to prawdopodobnie kl. BB. głosowałby za naszą poprawką. Podobnie miała się rzecz z poprawką o zgromadzeniach za zaproszeniami. Znałe są fakty rozbijania zgromadzeń. Nam chodzi o to, ażeby nie było nadal tych nadużyć. Wprawdzie mówi się, że pewne poprawki nasze zostały przyjęte i że pewne kary zostały złagodzone. Uważamy, że i tak jeszcze te kary są za wysokie. P. Rzóška powoływał się na ostatnie przepisy w państwie niemieckim. Ale tam są przepisy wyjątkowe, wydane w okresie wojny domowej. Nasza ustawa jest uchwalana na czas normalny. Fanom zdaje się, że te raporty, jakie idą z prowincji do ministerstwa spraw wewn. są zgodne z prawdą.

Gdybyśmy pogadali z policjantami, co oni myślą o dzisiejszej swej służbie i o tem, że im się daje nieodpowiednie funkcje, tobyście nie mieli takiej zadowolonej miny. Posłuchajcie tylko, co się mówi w wagonach, tramwajach i o tem, jak się od przykazy nocne narady komunistyczne, to przekonacie się panowie, że przepisy, które utrudniają odbywanie zgromadzeń, są tylko wodą na młyn organizacji wywróto wych.

Ustawa twarda, ale jasna.

Niewiadomo, dlaczego upieracie się panowie przeciw naszej poprawce, dotyczącej zgromadzeń za zaproszeniami, choć jest ona słuszna i bardzo ważna. Obawy nasze bynajmniej nie są przesadzane. Chcemy, by ta ustawa była twarda ale jasna i wyraźna. Przy dzisiejszych nastrojach w społeczeństwie nie należy uchylać ustaw drażniących i takich, które dają pole do porównywania z ustawami państw zaborczych na niekorzyść naszych. Chłopi w rzeszowskiem dotąd wspominają austriacką ustawę o czystości wyborów i pamiętają, że dawała ona większą swobodę zgromadzeń, niż jest teraz. Z chwilą, gdy zaczęli stronić, a wśród nich i umiarkowane opuściła tę izbę, to spada na panów obowiązek uchwalenia wszystkich słusznych poprawek, aby się później nie powoływano na to, że dawne ustawy pruskie lub austriackie były lepsze od tej, którą panowie uchwalili (oklaski na prawicy).

Pos. Zająkiewicz (ukr.) wystąpił ostro przeciwko punktowi do art. 8, zawierającego przepisy, że zawiadomienie o zgromadzeniu musi wskazać język, w którym się będą toczyły obrady, o ile obrady nie będą się toczyły w języku państwowym.

Pos. Jaremicz poruszał te same objętości.

Przemówienie pos. Dzierżawskiego.

Pos. Dzierżawski uważając za słuszne rozróżnienie przez ustawę zgromadzeń pod gołem niebem i zebrań w lokalach zamkniętych, zarzuca redakcji art. 9, pozostawienie zbyt szerokiego pola swobodnej interpretacji władz.

Podtrzymuje poprawkę swego klubu precyzyjną warunków w jakich władza może zakazać zgromadzenia, inaczej bowiem musiałaby ona być jasnowidząca, aby zgóry wiedzieć, że zebranie doprowadzi do naruszenia bezpieczeństwa.

Kwestjonuje dalej przepis, że uczestnicy zebrań muszą być osobiście znani organizatorom.

Ustawa musi również dotyczyć każdej osoby, która znajduje się na miejscu zgromadzenia, gdyż nie tylko jego uczestnicy, ale i osoby które wtargnęły lub przypad-

